

Regler för skolskjuts i Askersunds kommun

Beslutad av: Kommunfullmäktige
Datum och paragraf: X, § X
Dokumentansvarig: Utvecklingschef
Revisionsdatum: 2030-06-30
Dnr: 24KS149

Skollagen om skolskjuts

Bestämmelser om skolskjuts för grundskolan (Skollagen 2010:800 10 kap 32 §).

Elever i grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns grundskola med stöd av 25–27 §§. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Elevens hemkommun ska ombesörja att skolskjuts anordnas.

Motsvarande bestämmelser finns för anpassad grundskola (Skollagen 2010:800 11 kap 31 §)

Elever i anpassad grundskola med offentlig huvudman har rätt till kostnadsfri skolskjuts från en plats i anslutning till elevens hem till den plats där utbildningen bedrivs och tillbaka, om sådan skjuts behövs med hänsyn till färdvägens längd, trafikförhållanden, elevens funktionsnedsättning eller någon annan särskild omständighet.

Denna rätt gäller dock inte elever som väljer att gå i en annan skolenhet än den där kommunen annars skulle ha placerat dem eller som går i en annan kommuns anpassade grundskola med stöd av 25 eller 26 §. I de fall då det kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter ska kommunen även anordna skolskjuts i dessa fall.

Elevens hemkommun ska ombesörja att skolskjuts anordnas.

Lag (2022:1315).

Rätt till skolskjuts

Skolskjuts är en rättighet för elever i grundskola och anpassad grundskola med offentlig huvudman som går i den skolenhet där kommunen har placerat dem och uppfyller skollagens förutsättningar för att beviljas skolskjuts. Skolskjuts kan beviljas till annan skolenhet inom kommunen än placeringsskolan, om detta kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

I Askersunds kommun sker individuell prövning för elever i förskoleklass, obligatorisk grundskola och anpassad grundskola, det vill säga årskurserna F-9. Utgångspunkter för bedömningen om eleven har rätt till skolskjuts är färdvägens längd, trafikförhållanden, funktionshinder eller annan särskild omständighet.

Efter beviljad ansökan får eleven skolskjuts till och från skolan med utgångspunkt från dennes folkbokföringsadress. Om bostaden är en familjehemsplacering jämföras denna med folkbokföringsadressen. Tiderna för skolskjuts utgår från varje skolas ramtider, inte efter individuella scheman. För elever i anpassad grundskola kan undantag ske av särskilda skäl.

I första hand, och om möjligt, ska den ordinarie kollektivtrafiken nyttjas. Elever som åker skolskjuts med den kollektiva linjetrafiken använder grundskolekortet som färdbevis. (se rubrik *”Grundskolekortet för elever i kollektivtrafik”* för utförligare information)

Vid lov, både under skolterminer och mellan terminer då skolundervisning inte bedrivs, går inga skolskjutsar och grundskolekortet gäller inte. Undantag gäller för elever i lovskola, se nedan.

Lovskola

Elever i årskurs 8 och 9 som deltar i obligatorisk lovskola har rätt till skolskjuts enligt de ordinarie reglerna även till och från lovskolan. Efter anmälan till lovskolan kommer information om skolskjuts via skolan.

Skolskjuts vid växelvist boende

Föräldrarna ska ha gemensam vårdnad om barnet för att kunna ansöka om skolskjuts vid växelvist boende. Skolskjuts kan beviljas mellan bostad i Askersunds kommun och skolan. Eleven ska ha den ena bostadsadressen inom upptagningsområdet för den skola som kommunen anvisat. I det fall endast den ena bostaden ligger i Askersunds kommun anordnas skolskjuts endast mellan denna och skolan.

Boendet ska bygga på fast och varaktigt arrangemang och vara likvärdigt fördelat på båda adresserna, till exempel boende varannan vecka på respektive adress. Detta ska styrkas genom underskrift av båda vårdnadshavarna på avsedd blankett tillsammans med skjutsschema för det växelvisa boendet. I fall som avviker från ovanstående görs särskild utredning.

Beslut fattas av skolskjutsansvarig efter komplett ansökan från vårdnadshavarna.

Avstånd

Avstånd till skola eller skolskjutshållplats som ger rätt till skolskjuts grundas på vad som är rimligt avstånd att gå eller cykla i förhållande till elevens ålder och vad som är rimligt ansvar att lägga på vårdnadshavaren när det gäller att vid behov följa eleven till skolan eller skolskjutshållplatsen. Att skolvägen mäts från bostaden till skolan innebär inte att skjuts utgår från hemmet, utan från anvisad skolskjutshållplats.

I bedömningen av avståndet eftersträvas likformighet inom väl avgränsade bostadsområden. Det kan innebära att vissa elever behandlas något generöst. Det kan även innebära att ett begränsat område behandlas restriktivt och att ingen av eleverna inom området därmed får skolskjuts, trots att en viss del av området uppfyller avståndskravet.

Barn upp till 11 års ålder bedöms inte vara mogna att cykla i blandad trafik och utgångspunkten är att elever till och med skolår 5 ska gå till och från skolan eller hållplatsen. Under skolår 6–9 bedöms eleverna kunna cykla till skolan eller skolskjutshållplatsen.

Avstånd mellan hem och skola som kan ge rätt till skolskjuts:

Årskurs	Vägsträcka hem-skola
F-3	Minst 3 km
4-5	Minst 4 km
6-9	Minst 5 km

Avståndet mellan elevens bostad och skolskjutshållplats för skolskjuts ska om möjligt inte heller överstiga:

Årskurs	Vägsträcka hem-hpl
F-3	Max 2 km
4-5	Max 3 km
6-9	Max 4 km

Skolskjutshållplats

Den tjänsteperson som är skolskjutsansvarig ansvarar för etablering av skolskjutshållplats som på- och avstigningsplats vid bostaden samt vid skola eller friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg (se ”Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg” nedan). Med ”vid bostaden” avses plats som valts utifrån ovanstående avståndsregler. Med skolskjutshållplats menas även Länstrafikens hållplatser för linjetrafik, vilka dock etableras av Länstrafiken.

Vårdnadshavares ansvar

Vårdnadshavare ansvarar för att eleverna förbereds och tränas på att klara sin skolväg på ett så säkert sätt som möjligt. Det kan innebära att barnet måste följas till/från skolskjutshållplatsen under så lång tid som behövs för att eleven ska klara att gå till/från skolskjutshållplatsen på egen hand.

Tänk på att: Vårdnadshavare ansvarar för att barnet är väl synligt i trafiken.

Trafiksäkerhet

Det övergripande målet för skolskjutsverksamheten är att eleverna transporteras till och från skolan på ett trafiksäkert sätt när det gäller både resenärerna i fordonet och omgivande trafikanter. Vid läsårets början ska särskild genomgång hållas på respektive skola för de elever som färdas till och från skolan med skolskjuts/kollektivtrafik. Genomgången ska omfatta trafiksäkerhets- och ordningsregler vid skolskjutshållplats, vid av- och påstigning, under färden samt till och från fordonet. Detta ska göras i samråd med berörd skolskjutsentreprenör.

Eleverna ska kunna färdas till skolan på ett trafiksäkert sätt. Hänsyn till trafikförhållandena bör göras beroende på vägens utformning, siktförhållanden och den övriga trafiken. Elevernas ålder och antalet barn ska också vägas in vid bedömning av skolvägens säkerhet. Denna bedömning sker i samråd med kommunens skolskjutsansvarige.

Tänk på att: Alla elever ska alltid ha bälte på sig i skolskjutsfordonet.

Försenade elever

Eleven ska alltid befinna sig på skolskjutshållplatsen fem minuter före angiven avgångstid. Om eleven missar skolskjutsen till skolan är det vårdnadshavarens ansvar att eleven kommer till skolan. I de fall eleven på grund av ordinarie undervisning missat skolskjutsen hem är det kommunens skyldighet att ordna hemtransport för eleven.

Medåkande elev

För elever i kollektivtrafiken är det alltid möjligt att ta med en kamrat på bussen men en förutsättning för detta är att medföljande kamrat har giltigt färdbevis. I övrig skolskjutstrafik kan kamrater följa med om det finns plats, under villkoret att vårdnadshavare till ordinarie åkande elev har tagit kontakt med berörd chaufför i förväg.

Förskola, fritidshem och pedagogisk omsorg

Barn som är inskrivna i barnomsorgen har inte rätt till skolskjuts för resor från eller till hemadressen till eller från förskola, fritidshem eller pedagogisk omsorg.

Friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg

Verksamhet i form av fritidshem eller pedagogisk omsorg kan bedrivas på annan ort än den skola eleverna går i. Dessa verksamheter omnämns i skolskjutsreglerna som ”friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg”. Möjlighet finns att åka skolskjuts från och till skolskjutshållplats vid friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg till och från skolskjutshållplats vid anvisad skola, på de orter som har friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg med etablerad skolskjutshållplats, men alltså saknar skola.

Etablering av skolskjutshållplats vid friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg kan göras om detta kan ske utan organisatoriska eller ekonomiska svårigheter för kommunen.

Vinterskolskjuts

I de fallen vinterskolskjuts beviljas gäller detta med start efter novemberlovet till och med sista mars. Vinterskolskjuts kan beviljas där trafikförhållandena blir avsevärt sämre under vinterhalvåret.

Väntetid

Samordning av skolskjutsarna medför att väntetider vid hemskjuts kan förekomma. Normalt ska elever i F-5 inte behöva vänta mer än 30 minuter. För elever i åk 6–9 finns ingen sådan tidsgräns. Väntetid i samband med eventuellt byte ska minimeras.

Specialregler

Transport till och från skolan kan fås av elev som på grund av tillfällig funktionsnedsättning är i behov av transport under kortare tidsperioder, exempelvis efter en operation. Läkarintyg krävs och skickas till det försäkringsbolag där förskole- och grundskoleeleverna är försäkrade (för information, se www.askersund.se eller fråga på respektive skola). När försäkringsbolaget gett sitt godkännande beviljas skjuts enligt bolagets instruktioner.

Det är ett vårdnadshavaransvar att kontrollera eventuell egen privat försäkring, så att den försäkring som är mest förmånlig för eleven används.

När eleven uteblir från skolskjuts

Entreprenören ska omedelbart meddelas av vårdnadshavaren om en elev kommer att utebli från skolskjuts. Skäl till att eleven inte ska åka med skolskjutsen kan till exempel vara sjukdom eller att eleven hämtas av anhörig. Detta gäller inte för elever som åker med kollektivtrafiken.

Utebliven eller inställd skolskjuts

Chauffören kan besluta om att ställa in skolskjutsen om väglaget är sådant att det finns risk för elevernas/passagerarnas säkerhet eller på grund av andra extraordinära omständigheter. Entreprenören ska omedelbart kontakta berörda skolor samt vårdnadshavarna vid inställd eller utebliven skolskjuts. Det är nödvändigt att vårdnadshavare lämnar telefonnummer där de är nåbara under morgon- och dagtid. När det gäller elever som reser med kollektivtrafiken ska sådan information läggas ut på Länstrafikens hemsida samt kunna fås via kontakt med deras trafikinformation eller genom direktkontakt med aktuell entreprenör. Entreprenören ska även informera kommunen så snabbt som möjligt.

Resor under skoltid

Resor till aktiviteter som sker inom ramen för undervisningen sköts av respektive rektorsområde.

Skadegörelse eller oroligheter

Uppstår problem i form av bråk, oroligheter, skadegörelse med mera under färd, ska chauffören ge en tillrättavisning. Chauffören ska därefter kontakta skolskjutsansvarige på kommunen och berörd rektor för att informera om det inträffade. Om skadegörelsen eller oroligheterna fortsätter trots tillsägelse, ska en handlingsplan upprättas gemensamt av skola och entreprenör, där skolan i nästa steg tar kontakt med vårdnadshavarna. Vid skadegörelse är vårdnadshavarna alltid ekonomiskt ansvariga.

Ansvar

Askersunds kommun är ansvarig för att skolskjuts erbjuds beviljade elever i förskoleklass, grundskola och anpassad grundskola.

- Vårdnadshavare är ansvarig för eleven till och från skolskjutshållplatsen vid hemadressen.
- Chauffören är ansvarig för tiden under färd.
- Skolans rektor är ansvarig från och med att eleven stiger av/på vid skolskjutshållplatsen vid skolan alternativt stiger på/av vid skolskjutshållplats vid friliggande fritidshem/pedagogisk omsorg, avseende elever som är inskrivna där.

Ordnings-och trivselregler

Vid skolskjutshållplats

- Kom i god tid.
- Bär reflex när det är mörkt och se till att du är väl synlig.
- Stå stilla på säkert avstånd från trafiken/vägen tills dess att skolskjutsfordonet har stannat och öppnat dörrarna.

Påstigning

- Gå på i turordning, vanligtvis i den främre dörren på fordonet.
- Visa hänsyn och knuffas inte - hjälp gärna de yngre eleverna.

Ombord

- Sitt alltid ner – en person på varje anvisad plats.
- Använd bälte – det är lag i alla fordon där bälte finns.
- Placera bagage på hatthylla eller under sätet på bussen.
- Uppför dig anständigt gentemot chauffören och övriga passagerare. Tonen ska vara lågmäld och trevlig.
- Använd hörlurar om du lyssnar på musik.
- Använd inte parfym eller andra starka dofter. Tänk på de som är allergiska!
- Skräpa eller smutsa inte ner – ta med eventuellt skräp när du går av.
- Ta inte med skrymmande sportutrustning, som skidor eller cyklar. Få fordon har plats och möjlighet att transportera denna typ av utrustning på ett säkert sätt. Detta ansvarar vårdnadshavarna för.
- Prata med föraren om du har några frågor.

Avstigning

- Sitt kvar på din plats till dess att skolskjutsen har kommit fram till avstigningsplatsen
- Visa hänsyn och knuffas inte – hjälp gärna de yngre eleverna.
- Var extra försiktig om du ska korsa vägen eller gatan – spring aldrig ut framför eller bakom bussen! Vänta tills den har åkt och sikten är fri – då ser övriga trafikanter dig.

Avstängning

Om en elev äventyrar trafiksäkerheten, genom att bete sig illa eller inte lyssna till tillsägelse, hota förare och andra passagerare och/eller vandalisera och förstöra fordonet, kommer eleven utifrån Ordningsslagen (1993:1617) 4 kap 3 § att bli varnad. Om det trots varning inte sker någon förbättring, kan entreprenören utifrån Ordningsslagen (1993:1617) 4 kap 8 §, stänga av berörd elev från transporten. Målet ska då vara att åter skapa en lösning för elevens skolskjuts. Detta hanteras av den skolskjutsansvarige och ska ske i dialog med vårdnadshavare och den aktuella skolans rektor.

Grundskolekortet för elever i kollektivtrafiken

Grundskolekortet gäller för alla elever i årskurs F-9 som är beviljade skolskjuts i kollektivtrafik. Kortet gäller för resa till och från skolan inom Askersunds kommun, helgfria vardagar som är skoldagar klockan 04.30-18.00. Kortet är inte giltigt skolfri tid som höstlov, jullov, sportlov eller påsklov.

Färdbeviset består av ett grundskolekort. På kortet finns en biljett laddad som gäller hela läsåret. Det går inte att ladda andra biljetter eller reskassa på grundskolekortet. På kortets baksida ska elevens fullständiga namn, födelsedatum och skola vara ifyllt för att kortet ska vara giltigt.

Grundskolekortet är en värdehandling och ska behandlas som en sådan. Kortet är personligt och det är inte tillåtet att låna ut det.

Kortet ska utan uppmaning registreras mot kortläsaren vid varje bussfärd. Om det inte finns kortläsare, ska kortet visas för chauffören. Vid extra biljettkontroller ska kortet kunna visas upp. Om en elev inte har ett giltigt färdbevis och istället exempelvis använder en annan elevs grundskolekort, dras kortet omedelbart in utan möjlighet att återfå det. Den som åker ska dessutom betala priset för en enkelbiljett och en tilläggsavgift som fastställs av Länstrafiken. I 2025 års nivå (januari, även nedan) är avgiften 250, 1 000 eller 1 600 kronor, beroende på ålder och förseelse.

Vid förlust av kortet eller om det inte fungerar ska kontakt tas med ansvarig kontaktperson på respektive skola. Om kortet är borttappat eller förstört tas en avgift för ett nytt kort ut. Denna är i 2025 års nivå, 120 kronor. Ett kort som är helt men inte fungerar byts in kostnadsfritt, förutsatt att det gamla kortet lämnas in samtidigt. Om en elev glömmer sitt busskort på morgonen får eleven åka med skolskjutsen till skolan, men behöver inför hemresan låna ett tillfälligt ersättningskort. Återlämnas inte det tillfälliga kortet tas en avgift ut, som fastställs av Länstrafiken. I 2025 års nivå är avgiften 1000 kronor.

Grundskolekortet ska återlämnas till skolan så fort eleven inte längre har rätt till skolskjuts.

Tänk på att: Vid vårterminens slut, ska elev som ska fortsätta på samma skola, behålla sitt grundskolekort. Detta ska användas under de första dagarna vid höstterminens start, tills nytt kort har delats ut. Om man är ny elev och inte haft kort förut, åker man till skolan den första skolstartsmorgonen, för att få sitt kort under dagen.

Kontaktuppgifter

Skolskjutshandläggare på Askersunds kommun

Telefonnummer: 0583-811 51, e-post: skolskjuts@askersund.se

Hemsida: www.askersund.se/skolskjuts Där finns också länk till ansökan som e-tjänst.